

ATASKAITA APIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS APLINKOS ORO KOKYBĖS VALDYMO PROGRAMOS IR JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO VYKDYMĄ 2012 – 2013 METAIS

1. Ataskaitinis laikotarpis: 2012 – 2013 m.
2. Informacija apie aplinkos oro kokybės valdymo programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą:

I. TRANSPORTO SRAUTŲ OPTIMIZAVIMAS PAGAL TARŠOS MAŽINIMO KRITERIJŲ

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
1.1.	Viešojo transporto atnaujinimas, jo patrauklumo didinimas, maršrutų optimizavimas			
1.1.1	Pradėti esminį miesto viešojo transporto sistemos modernizavimą: BRT (bus rapid transit) tipo greitųjų autobusų arba ratinio tramvajaus diegimą.	2013–2014 m.	Dalis darbų įvykdyta ir vykdoma 2014 m.	Pradėtas 2012 m. miesto viešojo transporto modernizavimas. Peržiūrėti ir pertvarkyti viešojo transporto maršrutai, diegiant ekologiškesnes transporto priemones ir plečiant greitųjų autobusų tinklą. 2013 m. liepos 1 d. pradėjo važinėti 6 nauji ekologiški greitieji autobusai. Darbai bus tęsiami ir 2014 m.
1.1.2	Atnaujinti autobusų parką ir modernizavimą pagal EURO-5 standartus.	2012–2014 m.	Įvykdyta pagal finansines galimybes	2013 metais pagal oro taršos programą įdiegta 19 naujų transporto priemonių.
1.1.3	Plėtoti troleibusų ir ekologiškų autobusų bei mikroautobusų maršrutų tinklą, didinti tinklo sąryšingumą ir derinti maršrutus su tarp miestiniu transportu.	2013–2014 m.	Įvykdyta	Peržiūrėtas ir pertvarkytas viešojo transporto ir keleivius po miestą vežančio privataus transporto ir maršrutų tinklas. Privatūs vežėjai įtraukti į bendrą Vilniaus miesto transporto sistemos tinklą.
1.1.4	Formuoti darnią greitųjų autobusų maršrutų ir automobilių stovėjimo aikštelių sistemą, leidžiančią dalį lengvųjų automobilių statyti miesto periferijoje.	2012–2014 m.	Vykdomas	Baigiamas rengti kompleksinis Vilniaus miesto parkavimo aikštelių planas.

1.1.5	Adaptuoti automatizuoto valdymo, koordinuoto eismo reguliavimo sistemą pagal greito eismo autobusų maršrutų reikmes.	2013–2014 m.	2013 m.	Atliktas aplinkos oro taršos modeliavimas prie 2013 m. pastatyto prekybos centro „IKEA“: atsirado naujų įvažiavimų, parkavimo vietų, gatvių ir pan. Buvo atlikti autotransporto srautų stebėjimai, atliktas apie 500 ha teritorijos aplinkos oro taršos modeliavimas pagal keturis pagrindinius teršalus (azoto dioksidą, sieros dioksidą, kietąsias daleles, anglies monoksidą), atlikta rezultatų analizė.
1.1.6	Numatyti ekonomines bei kitokio pobūdžio elektromobilių rinkos plėtros skatinimo priemonės.	2013–2014 m.	Vykdoma	Igyvendinamos 2011 m. liepos 13 d. Vilniaus miesto tarybos sprendimo Nr. 1-127 nuostatos. Elektromobiliai atleisti nuo parkavimo rinkliavos mokesčio.
1.2.	Autotransporto srautų optimizavimas, patrauklumo automobiliu važiuoti į miesto centrą mažinimas			
1.2.1	Formuoti miesto greitojo eismo karkasą svarbiems miestui ir užmiesčiui transporto ryšiams realizuoti.	2012–2014 m.	Įvykdyta	Pertvarkytas viešojo transporto eismas. Įdiegta daugiau greitųjų autobusų maršrutų, iš miesto centro iškelti (išmetantys į aplinką didesnius teršalų kiekius) mikroautobusai juos pakeitė greitieji autobusai, pertvarkytas ir troleibusų tinklas.
1.2.2	Tobulinti greitojo eismo gatvių tinklą, kuriomis būtų nukreipti automobilių srautai nuo miesto centro. Nutiesti Šiaurinę ir Vakarinę greito eismo gatves.	2012–2014 m.	2012–2014 m.	Igyvendinus Vakarinio aplinkkelio I etapą (iki L. Asanavičiūtės g.) atliktas aplinkos oro taršos modeliavimas. Buvo atlikti autotransporto srautų stebėjimai, atliktas apie 360 ha teritorijos aplinkos oro taršos modeliavimas pagal keturis pagrindinius teršalus azoto dioksidą, sieros dioksidą, kietąsias daleles, anglies monoksidą), atlikta rezultatų analizė.
1.2.3	Plėsti ir tobulinti automatizuoto valdymo, koordinuoto eismo reguliavimo sistemą pagrindiniuose autotransporto koridoriuose: sankryžose įjungti 38 neįjungtus šviesoforus, atsižvelgiant į	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma	Įrengti 8 nauji šviesoforai jų signalai perduodami (įjungti) į šviesoforų centrą, Toliau buvo diegiamas koordinuotas šviesoforų valdymas tarp gretimų sankryžų.

	realią transporto srautų situaciją, ir įdiegti lankstų jų valdymą.			Darbai bus tęsiami 2014 metais.
1.2.4	Parengti, įdiegti ir eksploatuoti automobilių eismo apribojimų sistemą Senamiesčio zonoje (30 km/h zona), taip sumažinant važiavimo į Senamiestį automobiliais patrauklumą.	2012–2014 m.	Įvykdyta	Senamiestyje išplėsta gyvenamosios zonos riba, joje nustatytas transporto greitis 20 km/h. Kitose senamiesčio vietose transporto greitis neturi viršyti 40 km/h.
1.2.5	Miesto centre stovėjimo kainą diferencijuoti pagal autotransporto priemonių taršumą ir dydį, neapmokestinti elektromobilių.	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma	Įgyvendinamos 2011 m. liepos 13 d. Vilniaus miesto tarybos sprendimo Nr. 1-127 nuostatos. Elektromobiliai atleisti nuo parkavimo rinkliavos mokesčio. Darbai bus tęsiami ir 2014 m.
1.2.6	Taikyti lanksčius transporto eismo apribojimus laibiausiai užterštose miesto vietose pagal oro taršos žemėlapius: padidėjus oro taršai, riboti motorinio transporto eismą miesto centro gatvėse.	2013–2014 m.	Įvykdyta nepilnai	Uždraustas tranzitinio sunkiasvorio transporto eismas gatvėse žvyruota danga. Žvyruotų gatvių danga ties įvažiavimais į asfaltuotas miesto gatves nuolat tvarkoma, išlyginamos duobės, naudojant skaldą ir kt. dangos paviršių sutankinančias priemones.
1.3.	Dviračių ir pėsčiųjų susisiekimo takų, jų trasų tinklo plėtra, netaišaus transporto skatinimas			
1.3.1	Miesto teritorijoje plėtoti sąryšingą dviračių takų ir juostų tinklą, suprojektuoti ir įdiegti miesto dviračių nuomos sistemą.		Vykdyta pagal finansines galimybes	Vilniaus mieste buvo rengiama dviračių takų schema „Naujų transporto rūšių įdiegimo Vilniuje specialusis planas“, jos pagrindu buvo atlikta analizė dėl autotransporto srautų pokyčių. Atlikti skaičiavimai, analizė pagal darbo vietų ir gyvenamų objektų pasiskirstymą. Tikintis didžiausio dviratininkų aktyvumo centrinėje miesto dalyje, atlikta šios miesto dalies analizė. Atliktas aplinkos oro taršos skaidos modeliavimas pagal keturis pagrindinius teršalus (azoto dioksida, sieros dioksida, kietąsias daleles, anglies monoksida), atlikta analizė esamai ir prognozuojamai situacijai.

				Centrinėje miesto dalyje įrengtos dviračių nuomos aikštelės. Darbai bus tęsiami 2014 m.
1.3.2	Miesto centrinėje dalyje ir miesto rajonuose plėtoti patogų ir saugų pėsčiųjų zonų ir takų tinklą, pritaikant jį neįgaliųjų reikmėms.	2012–2014 m.	Vykdoma	Rekonstruojant, tiesiant naujas gatves įrengiami pandusai pritaikyti pėsčiųjų ir neįgaliųjų reikmėms, atnaujinami šaligatviai esant galimybei jie praplatinami, pakeičiant dangą ties perėjimais į saugesnę.
1.3.3	Suprojektuoti ir įdiegti miesto dviračių nuomos sistemą, įrengiant iki 150 dviračių nuomos terminalų (iki 2000 miesto dviračių), susiejant tai su automobilių stovėjimo aikštelių eksploatavimu miesto priegose.	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma	Pagal finansines galimybes darbai įvykdyti suprojektuotas dviračių nuomos sistemos tinklas ir 2013 m. įrengta 36 nauji punktai.
1.3.4	Įrengti saugias dviračių stovėjimo ir saugojimo aikšteles.	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma	Pagal finansines galimybes 2012–2013 m. buvo remontuojami šaligatviai, įrengta 10 naujų dviračių stovėjimo aikštelių.
1.3.5	Sudaryti sąlygas dviračių parkų kūrimuisi, kuriuose būtų teikiama dviračių stovėjimo remonto, dviračių nuomos ir kitos paslaugos.	2012–2014 m.	Vykdoma	Yra numatyta, tačiau dėl lėšų trūkumo nėra įgyvendinta. Priemonės planuojama įgyvendinti 2014 metais.
1.3.6	Skatinti elektromobilių ir kitų netaršių bei efektyviai energiją naudojančių transporto priemonių įsigijimą ir naudojimą. Sukurti bandomąjį elektromobilių baterijų įkrovimo ir keitimo infrastruktūros tinklą.	2012–2014 m.	Vykdoma	Dėl lėšų trūkumo neužbaigtas elektromobilių baterijų įkrovimo ir keitimo infrastruktūros tinklo sukūrimas. Elektromobiliai atleisti nuo parkavimo rinkliavos mokesčio.
1.4.	Sustiprintas automobilių transporto priemonių reguliavimas, taršumo kontrolė			
1.4.1	Pagerinti autotransporto eismo kontrolę ir reguliavimą miesto gatvėse: užtikrinti, kad A juostomis naudotųsi tik reglamentuotos transporto priemonės.	2012–2014 m.		Saugaus miesto departamento Viešosios tvarkos skyrius 2013 metais užfiksavo apie 300 pažeidėjų, kurie nuosavais automobiliais važiavo eismo juostomis, skirtomis viešajam transportui. Ši informacija buvo perduota Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos valdybai dėl atsakomybės pažeidėjams pritaikymo.
1.4.2	Tikrinti, kaip vežėjai laikosi Tvarkymo ir švaros taisyklių (2011-11-23, Nr. 1-326), rengti automobilių patikras.	2012–2014 m.		2013 metais už 2011-11-23 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 11.1, 11.2

			<p>punktų pažeidimus Saugaus miesto departamento Viešosios tvarkos skyrius surašė apie 46 administracinių teisės pažeidimų protokolus (toliau – atpp) pažeidėjams.</p> <p>2012 metais už tų pačių punktų pažeidimus Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnai surašė 26 atpp.</p> <p>2011 metais už ankstesnių 2008-07-16 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 4.15 punkto pažeidimus surašyta 15 atpp.</p> <p>Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-11-23 sprendimu Nr. 1-326 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 11.1, 11.2 punktai nustato, kad statinio statybos vadovas, jei darbus vykdo juridinis asmuo, arba darbus organizuojantis fizinis asmuo privalo prižiūrėti statybvietę ir įvažiavimo į ją kelius, statybos ar griovimo darbus vykdyti taip, kad nebūtų teršiamos eismo zonos ir (ar) kitos teritorijos už statybvietės ribų (11.1 punktas); užtikrinti, kad transporto priemonės, išvažiuojančios ar įvažiuojančios iš (-į) statybvietės (-ę), neterštų eismo zonų ir (ar) kitų teritorijų (11.2 punktas).</p> <p>Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 16 d. sprendimu Nr. 1-582 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 4.15 punktas nustatė, kad asmenys jiems nuosavybės teise priklausančiose ar įstatymų nustatyta tvarka priskirtose teritorijose privalo „prižiūrėti statybos aikštes ir įvažiavimo į jas kelius, transporto priemones eksploatuoti taip, kad</p>
--	--	--	---

				nebūtų teršiami keliai bei kitos teritorijos. Statybos projekto vadovas, jei darbus atlieka statybos ar kita bendrovė, arba darbus organizuojantis asmuo privalo užtikrinti, kad transporto priemonės, išvažiuojančios ar įvažiuojančios iš (-į) statybų aikštelės (-ę), neterštų kelių bei kitų teritorijų“.
1.4.3	Sistemiškai organizuoti specialaus transporto priemonių, kuriomis vežamos atliekos ar statybinės medžiagos, patikrinimus, pažeidėjams taikyti administracines priemones.	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma	Buvo vykdomi patikrinimai pagal Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-11-23 sprendimu Nr. 1-326 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 11.2 punktai užtikrinti, kad transporto priemonės, išvažiuojančios ar įvažiuojančios iš (-į) statybvietės (-ę), neterštų eismo zonų ir (ar) kitų teritorijų (11.2 punktas). Darbai bus tęsiami ir 2014 m.

II. GATVIŲ, KIEMŲ IR KITŲ DANGŲ GERINIMAS

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
2.1	Nešvarumų surinkimas ir pašalinimas laiku nuo viešųjų miesto teritorijų dangų, gatvių laistymas			
2.1.1	Pasibaigus šaltajam sezonui, nuo miesto A, B, C kategorijų gatvių (Ukmergės g., Ozo g., Laisvės pr. Savanorių per. Geležinio Vilko g. Kalvarijų g. ir kt.), privažiavimo kelių, aikščių, takų, kiemų surinkti po žiemos sezono susikaupusį smėlį, purvą, šiukšles ir operatyviai išvežti	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma 2014 m.	Siekiant sumažinti „pakeltą taršą“, pasibaigus žiemos sezonui ir nutirpus sniegui, operatyviai (per mėnesį) nuo miesto gatvių surenkamas ir išvežamas į tam skirtas vietas smėlis, sąšlavos ir kt. nešvarumai. Esant sausiems, nepalankiems taršos išsisklaidymui orams, ypač kai prognozuojami kietųjų dalelių viršijimai, pagal finansines galimybes plaunamos, drėkinamos gatvės. Pagal oro taršos rodiklius patikslinamos oro

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				taršai jautriausios teritorijos (mokyklų, darželių, ligoninių) esančios šalia intensyvaus transporto gatvių ir inicijuojamas dažnesnis tų gatvių valymas, drėkinimas, plovimas.
2.1.2	Vykdyti pagrindinių asfaltuotų miesto gatvių važiuojamųjų dalių mechanizuotą šlavimą-valymą, esant sausai dangai – vakuuminį valymą.	2012–2014 m.	Vykdoma	Esant palankioms oro sąlygoms miesto gatvių važiuojamosios dalys nuolat valomos, naudojant mechanizuotą šlavimą, sąšlavų surinkimą, o esant sausiesiems orams vykdomas vakuuminis gatvių valymas. Darbai bus tęsiami ir 2014 m.
2.1.3	Šiltuoju metų laiku sistemingai valyti susikaupiantį purvą nuo važiuojamosios A, B, C kategorijos gatvių dalies.	2012–2014 m.	Vykdyta ir bus vykdoma	Sistemingai buvo valomos A,B,C gatvių dangos, darbai bus tęsiami ir 2014 m. A,B,C kategorijos gatvių dangos laiku tvarkomos, sušluojamas ir išvežamas po žiemos susikaupęs smėlis ir kt. sąšlavos.
2.1.4	Balandžio – spalio mėn. esant nepalankioms teršalų sklaidymosi sąlygoms, prognozuojant oro taršos viršijimus, priklausomai nuo meteorologijos (prognozuojant sausus, be kritulių orus), atsižvelgiant į oro taršos žemėlapius, vykdyti pagrindinių miesto gatvių ir šaligatvių laistymą (A, B, C gatvių kategorijose, Ukmergės g., Ozo g., Laisvės pr., Savanorių pr., Geležinio Vilko g. ir kt.).	2012–2014 m.	Dėl lėšų trūkumo vykdoma dalis priemonių	Dėl lėšų trūkumo savivaldybė neturėjo galimybės tinkamai įgyvendinti gatvių ir šaligatvių laistymo priemonės. Atsižvelgiant į turimas lėšas darbai bus vykdomi ir 2014 m.
2.1.5	Esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms aplinkos ore, vykdyti neasfaltuotų gatvių laistymą.	2012–2014 m.	Dėl lėšų trūkumo nebuvo vykdoma	Darbai planuojami vykdyti ir 2014 m.
2.1.6	Inicijuoti dažnesnį gatvių valymą miesto centre aplink esančias, švietimo, sveikatos įstaigas.	2012–2014 m.	Dėl lėšų trūkumo vykdoma iš dalies	Gatvių dangos aplink esančias švietimo ir sveikatos įstaigas buvo prižiūrimos pagal finansines galimybes. Darbai bus tęsiami ir 2014 m.
2.1.7	Identifikuoti oro taršai jautrias miesto vietas (švietimo, sveikatos įstaigas) ir inicijuoti dažnesnį gatvių valymą šalia	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Darbus numatoma tęsti 2014. 2012, 2013 m. GIS DB buvo atnaujinti ir naujai papildyti

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
	jų.			įrašai apie švietimo ir sveikatos objektus, viso: 607 įrašai iš jų 473 apie švietimo objektus, 134 įrašai apie sveikatos objektus. Atnaujinti duomenys buvo analizuoti pagal Vilniaus miesto teritorijos modeliavimo rezultatus, nustatyti socialiai jautrūs objektai, šalia kurių viršijama aplinkos oro tarša ar objektai esantys šalia taršos šaltinių. Buvo vykdytas detalesnis oro kokybės stebėjimas ir vertinimas šalia gatvių: Kauno g., Pylimo g., Ukmergės g. Santariškių g., Antakalnio g. Tūkstantmečio g., Olandų g., Žirmūnų g., Žirmūnų žiedo, Drujos g., Aušros vartų, Konstitucijos pr., Geležinio Vilko g., J. Jasinskio g., T. Ševčenkos, Pylimo g., Kęstučio g. esančių sveikatos ir švietimo objektų.
2.2	Miesto gatvių, aikštelių, privažiavimų dangų asfaltavimas ir laiku atliekamas remontas			
2.2.1	Parengti planą, numatant žvyruotų gatvių asfaltavimą, gatvių dangų tvarkymą.	2012–2014 m.	Vykdoma	Darbai bus baigti 2014 m.
2.2.2	Ties legaliais įvažiavimais į aukštesnės kategorijos gatves su kieta danga likviduoti duobes, papildyti skaldos, atlikti dangos sutankinimą.	2012–2014 m.	Vykdoma	Kasmet apžiūrimos miesto gatvės ir tvarkoma gatvių danga, priklausomai nuo oro sąlygų įvairiais būdais užlyginamos duobės, tvarkoma neasfaltuotų kelių danga, ją sutankinant, padengiant skalda ir kt. būdais, kelio dangoje panaikinamos duobės pagal finansines galimybes įvažiavimai į pagrindines miesto gatves asfaltuojami.
2.2.3	Projektuojant naujus objektus, numatyti aikšteles, talpinančias optimalų automobilių (statymo vietų) skaičių. Projektavimo sąlygų sąvade turi būti užtikrinta, kad automobilių stovėjimo	2012–2014 m.	Vykdoma	Rengiant ir derinant projektus rekomenduojama įrengti požemines automobilių statymo aikšteles, o rengiant

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
	vietų skaičius atitiktų projektuojamo objekto dydį.			aikšteles kiemuose išsaugoti kuo didesnius žaliuosius plotus.
2.2.4	Miesto gyvenamuosiuose daugiaaukščiuose rajonuose suplanuoti ir kokybiškai įrengti trūkstamą automobilių statymo vietų skaičių.	2012–2014 m.	Įgyvendint dalinai dėl lėšų trūkumo	Dėl lėšų trūkumo buvo atlikta tik dalis darbų. Darbai numatomi vykdyti ir 2014 m. suplanuota ir įrengta prie naujai statomų objektų atviros automobilių stovėjimo aikštelės arba taupant vietą įrengtos požemės aikštelės.

III. ESAMŲ STACIONARIŲ TARŠOS ŠALTINIŲ TARŠUMO MAŽINIMAS

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
3.1	Namų šildymo aplinkai švaresniu kuru, pastatų renovacijos skatinimas			
3.1.1	Identifikuoti kvartalus, pagal galimybę individualius namus, naudojančius kietąjį kurą.	2012–2014 m.	Įgyvendinta	Siekiant įvertinti kokią įtaką aplinkos oro taršai daro stacionarus taršos šaltiniai (individualiai šildomų kietu kuru pastatų, gyvenamųjų namų ir kt.) buvo atlikta analizė ir nustatytos zonos šalia Vilniaus miesto, kur taršos įtakos zona yra ties Vilniaus miesto riba. Duomenys apie kieto kuro vartotojus buvo sukaupti atmetimo principu. Gauti duomenys iš UAB „Vilniaus energija“ ir AB „Dujos“, pagal tai buvo identifikuoti objektai (pastatai) šildymui, naudojantys centralizuotą šildymą arba dujas. Kiti gyvenamosios paskirties pastatai buvo priskirti kaip kietojo kuro naudotojai. Viso Vilniaus mieste

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				identifikuota virš 19 tūkst. pastatų, šildymui naudojančių kietą kurą (tame tarpe ir sodų masyvuose, kur duomenys nėra tikslūs). Daugiausia kietu kuru šildomų pastatų Naujininkuose, Antakalnyje, Verkiuose, Naujojoje Vilnioje, mažiausiai – miegamuosiuose rajonuose. Preliminariai skaičiuojama, kad pastatų šildymui kasmet sunaudojama apie 130 tūkst. t kieto kuro.
3.1.2	Parengti alternatyvių energijos išteklių naudojimo galimybių studiją.	2012–2014 m.	Vykdoma	Studija rengiama darbus planuojama užbaigti 2014 m.
3.1.3	Vykdamas statybas, planavimą, projektavimą, statinių priėmimą, plėtojant rekonstrukciją, nustatyti zonas ir inicijuoti administracinius veiksmus, skatinančius alternatyvių energijos šaltinių (vėjo, saulės, geoterminės energijos) naudojimą.	2012–2014 m.	Vykdoma	Planuojant naujas statybas siūloma šildymui pasirinkti draugiškesnę aplinkai būdą: jungtis prie centralizuotų miesto tinklų, naudoti vėjo, geoterminę ir kt. energiją.
3.1.4	Pastatų renovacijos skatinimas, šiluminės izoliacijos didinimas.	2012–2014 m.	Vykdoma	Pastatų renovavimas vykdomas pagal valstybinę programą.
3.2	Miesto energetinės infrastruktūros tobulinimas, rengiant teritorijų specialiuosius planus			
3.2.1	Miesto centre, Senamiestyje, Žvėryne, Šnipiškėse plėsti centralizuotai šildomų pastatų kiekį, mažinant kietuoju kuru šildomų būstų kiekį, stabdyti šildymo autonominių dujų katilais plėtrą.	2012–2014 m.	Vykdoma	Siekiant įgyvendinti projektus ir sumažinti oro taršą centrinėje miesto dalyje rengiami specialieji planai. Nustatomos zonos, kuriose būtų ribojama šildymo kietuoju kuru plėtra.
3.2.2	Miesto teritorijoje įvertinti gyvenamųjų namų šildymo kietuoju kuru, kaip atsinaujinančiu šaltiniu, plėtrą ir kartu nustatyti teritorijas, kuriose būtų ribojama jų plėtra. Rekomenduoti individualių filtrų naudojimą oro taršai mažinti.	2012–2014 m.	Vykdoma	2012 ir 2013 m. buvo atrinktos ir išskirtos taršiausios teritorijos kuriose daug gyvenamųjų pastatų kurie šildymui naudoja kietą kurą ir kuriose aplinkos oro kokybė pablogėja šildymo sezono metu. Tai Šnipiškų, Naujamiesčio,

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				Naujininkų, Rasų, Vilkpėdės seniūnijų teritorijos.
3.2.3	Rengti ekologiškai pagrįstus miesto inžinerinės infrastruktūros (šilumos ir dujų tiekimo) plėtros specialiuosius planus atskirose miesto dalyse	2013–2014 m.	Vykdoma	2013 m. peržiūrėta ir pakoreguotas (su pakeitimais) energijos rūšies naudojimo šildymui specialusis planas.
3.2.4	Įvertinti gyvenamųjų namų šildymo dujiniu kuru teritorinės plėtros galimybes.	2012–2014 m.	Vykdoma	Statant naujus gyvenamuosius kvartalus ir sodininkų bendrijose gyvenamuosius namus plečiama dujiniu kuru apšildomų kvartalų plėtra, siekiama, kad kuo daugiau pastatų šildymui naudotų dujas.
3.3	Aplinkos orą teršiančių įmonių, katilinių, esančių miesto centrinėje dalyje, iškėlimas, katilinių modernizavimas			
3.3.1	Parengti centrinėje miesto dalyje esančių įmonių ir katilinių, teršiančių aplinkos orą, iškėlimo arba konversijos galimybių studiją, parengti ekonominių ir administracinių svertų sistemą, skatinančią iškelti gamybą arba energetinius pajėgumus iš didelio užteršimo teritorijų.	2012–2014 m.	Vykdoma	Parengta studija dėl įmonių ar katilinių, teršiančių aplinkos orą, iškėlimo, kuro rūšies naudojimo pakeitimo ar kt. oro kokybę įtakančių priemonių taikymo. Katilinių modernizavimo darbai bus vykdomi ir 2014 m.
3.3.2	Vykdyti vietinių katilinių modernizavimą. Modernizuoti Vilniaus elektrinę (VE-2, VE-3).	2013–2014 m.	Vykdoma	Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2014 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. 1-1696 patvirtino planuojamas įgyvendinti aplinkosauginės priemonės 2014-2020 m., modernizuojant Vilniaus miesto elektrines. Siūloma VE-3 elektrinę pertvarkyti kūrenimui naudojant biokurą.
3.3.3	Iš Žvėryno iškelti teršiančią katilinę.	2013–2014 m.	Vykdoma	Žvėryno katilinė yra neveikianti ir teršalų į aplinką neskleidžia. Žvėryno seniūnijoje gyvenamuosius namus apšildo daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose įrengtos dujinės katilinės, kiti namai prijungti prie miesto šilumos tinklų.

IV. ORO TARŠOS PREVENCIJA ADMINISTRUOJANT MIESTO PLĖTRĄ

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
4.1	Rengiant teritorijų planavimo ir projektavimo sąlygas, priemonių, susijusių su oro taršos mažinimu, įtraukimas, prevencija			
4.1.1	Rengiant projektavimo sąlygas, atsižvelgti į oro taršos kartografavimo rezultatus, projektuojamą teritoriją įvertinti taršos atžvilgiu, projektavimo sąlygose numatant atitinkamas priemones, padedančias išvengti neigiamo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai.	2014 – 2014 m.	Vykdomi pagal planą	Projektavimo sąlygose numatoma, kad vykdant plėtrą būtų išvengiama neigiamo poveikio gyventojams ir aplinkai, kad po statybų būtų atkurti žalieji plotai arba atlyginta gamtai padaryta žala.
4.1.2	Į projektavimo sąlygas įtraukti reikalavimą, kad būtų atkurti ir sutvarkyti žalieji plotai po žemės darbų.	2014 – 2014 m.	Vykdomi pagal planą	Siekiant užtikrinti kad vykdant plėtrą būtų išvengiama neigiamo poveikio gyventojams ir aplinkai, sąlygose įrašoma, kad po statybų būtų laiku sutvarkoma teritorija, atkurti žalieji plotai.
4.2	Želdiniai			
4.2.1	Pietinio aplinkkelio (Kirtimų g.) apželdinimas. Bus pasodinta 6,7 tūkst. augalų.	2012–2014 m.	Vykdomi pagal planą	Ten kur aplinkkelio trasa nutiesta šalia ir šalia aplinkkelio aplinkos darbai jau atlikti, pasodinti medeliai, krūmai, atviri žemės plotai išlyginti, sutvarkyti ir apsėti žole. Toliau tiesiant aplinkkelį darbai vykdomi ir 2014 m. Šalia aplinkkelio teritorija sutvarkyta, atnaujinti žalieji plotai, apželdinta ir darbai pagal planą tęsiami toliau.
4.2.2	Vakarinio aplinkkelio antro darbų etapo (nuo L. Asanavičiūtės G. iki Pilaitės pr.), apželdinimas. Bus pasodinta 4 tūkst. augalų.	2012–2014 m.	Įvykdyta ir vykdoma	Apželdinimo darbai vykdomi pagal planus, sodinant planuose suderintas augalų rūšis.
4.3	Užtikrinti, kad, vykdant statybos darbus ir prižiūstant objektus tinkamais naudoti, būtų laikomasi aplinkosaugos reikalavimų			
4.3.1	Vykdamas statybos, žemės darbus, išvažiuojant iš statybos aikštelės, privaloma plauti transporto priemonių ratus. Reguliariai valoma ir drėkinama statybų aikštelių ir	2012–2014 m.	Žiūrėti prie 2 punkto. Papildomai –	Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-11-23 sprendimu Nr. 1-326 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
	plaunamos gretimų gatvių dangos, taikomos kitos priemonės, mažinančios oro taršą.		<p>2012-2013 metais Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnai surašė 7 atpp už 2011-11-23 Tvarkymo ir švaros taisyklių 3 skyriaus 18.2 punkto pažeidimus (2013 metais 5 atpp, 2012 metais 2 atpp)</p> <p>2011 metais už ankstesnių 2008-07-16 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 3 skyriaus 10.2 punkto nesilaikymą Viešosios tvarkos skyrius surašė 3 atpp.</p>	<p>18.2 punkte nustatyta, kad „tvarkant teritorijas ar vykdant statybos darbus, kurių metu susidaro dulkės, naudoti drėkinimo įrenginius, o pervežant statybos, griovimo ar teritorijų tvarkymo atliekas, jas uždengti ir paviršių sudrėkinti“.</p> <p>Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 16 d. sprendimu Nr. 1-582 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 10.2 punktą nustatė, kad „vykdant teritorijų priežiūros ir tvarkymo bei statybos objektuose atliekamus rangos darbus, dėl kurių susidaro dulkės, naudoti drėkinimo įrenginius, o pervežant statybos ir griovimo, teritorijų tvarkymo atliekas, jas uždengti ir paviršių sudrėkinti, esant galimybei apriboti dulketumą įtakojančius darbus iki palankių teršalams išsisklaidyti meteorologinių oro sąlygų ir nustatytų ribinių verčių viršijimo galutinio stabilizavimosi iki leistinų verčių“.</p>
4.3.2	Kontroliuoti, ar vykdomos dulketumą mažinančios priemonės statybų metu darbų aikštelėje. Patikrinti mieste visas statybos aikšteles, kuriose vykdomi statybos darbai, nuolat stabėti ir tikrinti, kaip laikomasi Tvarkos ir švaros taisyklių reikalavimų (ar uždengiami kroviniai, atliekos,	2012–2014 m.	Žiūrėti prie 2 punkto. Papildomai – 2012-2013 metais Viešosios	

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
	kuriuose vežami birūs produktai, smėlis, gruntas ir t.t.)		<p>tvarkos skyriaus pareigūnai surašė 7 atpp. už 2011-11-23 Tvarkymo ir švaros taisyklių 3 skyriaus 18.2 punkto pažeidimus (2013 metais 5 atpp, 2012 metais 2 atpp).</p> <p>2011 metais už ankstesnių 2008-07-16 patvirtintų Tvarkymo ir švaros taisyklių 3 skyriaus 10.2 punkto nesilaikymą Viešosios tvarkos skyrius surašė 3 atp.</p>	
4.3.3	Kontroliuoti, kaip laikomasi Tvarkymo ir švaros taisyklių (2011-10-10, Nr. A1-299) trečio skyriaus – specialiųjų reikalavimų dėl oro kokybės gerinimo.	2012–2013 m.		Nuo 2011m. ir 2013 m. Saugaus miesto departamentas rinko informaciją apie neeksploatuojamas, techniškai netvarkingas transporto priemones, laikomas viešosiose vietose ar bendrojo naudojimo teritorijose. 2011 metais tokių transporto priemonių nustatyta

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>1123, 2012 metais 727, 2013 metais 665 transporto priemonės. Surinkta informacija perduota Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Viešosios tvarkos valdybos Ekologijos ir teisės pažeidimų prevencijos skyriui, kad policijos pareigūnai imtųsi priemonių dėl atsakomybės pritaikymo šių automobilių savininkams.</p> <p>2013 metais pavasarį Saugaus miesto departamentas paskelbė akciją „Elkis atsakingai – nekelk pavojaus gamtai“. Akcijos metu Saugaus miesto departamento Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnai daugiau dėmesio skyrė patruliavimui sodų bendrijose, kitose atvirose teritorijose, kuriose deginama pernykštė žolė, gyventojams suteikta informacija kaip elgtis pastebėjus degančią žolę.</p> <p>2013 metais už žolės (lapų, šakų, kitų atliekų) deginimą Viešosios tvarkos skyrius surašė 18 atpp atsakingiems asmenims, 2012 metais 17 atpp, 2011 metais 9 atpp.</p>
4.4	Rengiant naujus ar koreguojant (atnaujinant) parengtus TIPK leidimus, užtikrinti, kad stacionarių taršos šaltinių valdytojai būtų įpareigojami įgyvendinti oro užterštumo prevencijos priemones			
4.4.1	Rengiant naujus ar koreguojant (atnaujinant) parengtus TIPK leidimus, užtikrinti, kad stacionarių šaltinių valdytojai pateiktų tikslią informaciją apie taršos šaltinius (koordinatės, brėžiniai ir kt.).	2012–2014 m.	Vykdoma	Esant nepalankioms oro teršalų sklaidymosi sąlygomis, būtų užtikrinta, kad stacionarių taršos šaltinių naudotojai (turintys TIPK) įgyvendintų oro taršos mažinimo priemones, kad

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				būtų pateikiami tikslūs duomenys apie oro taršos šaltinius tikslingam duomenų bazės kaupimui, aplinkos duomenų bazės atnaujinimui, jų analizavimui ir oro taršos modeliavimui.
4.4.2	Naujai rengiamų PAV, TIPK ir TIPK atnaujinimo leidimuose užtikrinti, kad stacionarių taršos šaltinių objektai, įmonės įstatymų nustatyta tvarka turėtų parengtas oro taršos mažinimo priemonių programas, esant nepalankioms teršalų sklaidymosi sąlygoms.	2012–2014 m.	Vykdoma	Vykdoma pagal nustatytą tvarką
4.4.3	Užtikrinti ir kontroliuoti, kad, esant nepalankios oro teršalų sklaidymosi sąlygoms, stacionarių taršos šaltinių emisijų naudotojai įgyvendintų turinčias oro taršos mažinimo priemonių programas.	2012–2014 m.	Vykdoma	Vykdoma

V. ORO KOKYBĖS STEBĖSENA, SKLAIDOS MODELIAVIMAS, PRIEMONIŲ PAGRINDIMAS

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
5.1.	Duomenų, įtakančių oro kokybę mieste rinkimas, kaupimas, analizavimas			
5.1.1	Rinkti ir kaupti meteorologinių parametrų matavimų duomenis (vėjo greičio ir krypties, temperatūrų skirtumų ir kt.)	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Darbus numatoma tęsti ir 2014 m. Duomenų bazėje sukaupti 2011 m., 2012 m. meteorologiniai duomenys. Sukaupti detalūs kiekvienos dienos, kiekvienos valandos meteorologiniai duomenys už kiekvienių metus (po 8760 įrašų su atitinkama atributika: vėjo greitis, vėjo kryptis, krituliai, temperatūra ir kt.). 2011 m., 2012 m. vyravusios vėjų kryptys – iš pietryčių. Duomenys

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
5.1.2	Atnaujinti ir palaikyti stacionarių taršos šaltinių duomenis. Kasmet atnaujinti duomenis, duomenų bazės struktūrą tikslesniam oro taršos modeliavimui, prognozei, problemų identifikavimui.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>kaupiami .txt tipo faile.</p> <p>Įgyvendinta iš dalies, kadangi darbus numatoma tęsti ir 2014 m. 2012 m. buvo atnaujinta stacionarių oro taršos šaltinių (energetikos, pramonės) teršalų emisijų duomenų bazė už 2011 m.: atsiskaitė 72 įmonės, kurių emisijos naudojamos oro taršos sklaidos modeliavimui atlikti (38 taškiniai šaltiniai (iš kurių 6 nevykdė veiklos, arba nebuvo emisijų teršalų, kurie modeliuojami) ir 39 plotiniai šaltiniai (iš kurių 6 nevykdė veiklos, arba nebuvo emisijų teršalų, kurie yra modeliuojami). 2013 m. duomenų bazėje buvo atnaujinti įrašai apie stacionarius oro taršos šaltinių objektus: 24 taškiniai šaltiniai (iš kurių 2 emisijos teršalų, kurie nėra modeliuojami) ir 31 plotinis (iš kurių 2 nebuvo emisijų teršalų, kurie yra modeliuojami).</p> <p>Lyginant su ankstesniais metais DB struktūra buvo papildyta apie išmetamų teršalų susidarymo būdus: iš katilinių, deginant organinį kurą, cheminių reakcijų metu. DB buvo papildyta šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂) emisijų kiekiais, gamybos pobūdžiu (atsiskaitė 9 įmonės).</p>
5.1.3	Atnaujinti ir palaikyti autotransporto srautų, stacionarių taršos šaltinių duomenis. Kasmet atnaujinti, tobulinti automobilių srautų duomenis ir	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Darbus numatoma tęsti ir 2014 m. Vilniaus miesto automobilių srautų stebėjimo duomenys kiekvienais metais

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
	duomenų bazės struktūrą tikslesniam oro taršos modeliavimui, prognozei, problemų identifikavimui.			<p>papildomi skirtingų sankryžų stebėjimo metu gautais duomenimis. Atliekant automobilių transporto srautų stebėjimą, yra vertinami: lengvųjų automobilių, maršrutinių autobusų, troleibusų, autobusų, sunkvežimių (3 ašių ir mažiau), sunkvežimių (virš 3 ašių), motociklų srautai, taip pat įvertinami ir dviračių srautai.</p> <p>Patobulinta automobilių duomenų bazės struktūra suteikiant galimybę naudoti didesnį kiekį koeficientų, kurie gali būti sudaromi ir sezoninių svyravimų pagrindu. Sezoninio oro taršos modeliavimo reikmėms renkami automobilių srautų duomenys įvedami ir kaip momentiniai matavimai, ir kaip integruoti ilgesnių matavimų duomenys. Patobulintas duomenų registravimas DB, sukuriant internetinę prieigą prie duomenų bazės, į ją galima patogiai įvesti duomenis, matomas interaktyvus žemėlapis su konkrečia sankryža ir kt. duomenys. Iš šios sistemos patogiu ištraukti duomenis tolimesnei duomenų analizei, pasirinkti reikalingus autotransporto sezoninius duomenis. Bendras metinis vidutinis automobilių srautas miesto gatvėse 2011 m. didėjo (apie 3%); 2012 m. augimas siekė 6%, 2013 metus transporto srautai padidėjo ~2,3%.</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>Daugumoje centrinės miesto dalies rajonų gatvių automobilių srautas stabilizavosi.</p> <p>Didžiausi motorizuoto transporto srautai išlieka: Geležinio Vilko g., Ukmergės g., Laisvės pr., Savanorių g., Ozo g., Tūkstantmečio g., Gariūnų g., Konstitucijos pr., T. Narbuto g. Šių gatvių transporto srautai sudaro 35% viso miesto srauto.</p>
5.1.4	Tikslinti stacionarių taršos šaltinių duomenų bazę pagal įmonių rengiamus TIPK.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Įgyvendinta iš dalies, kadangi darbus numatoma tęsti ir 2014 m.</p> <p>Buvo tikslinama stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių duomenų bazė. Įmonės į aplinkos orą išmetančios teršalus, kurios atnaujinat ar rengiant TIPK projektus derina su Vilniaus miesto savivaldybe, jų duomenys ir informacija yra įkeliama į duomenų banką. Tikslinta ir atnaujinta dalies stacionarių taršos šaltinių geografinė padėtis, konfigūracija (kai kurie plotiniai šaltiniai, po patikslinimo, tapo taškiniais ir atvirkščiai), patikslinti oro taršos šaltinių veiklos intensyvumo laiko profiliai, valandų skaičius (pildyta kt. informacija).</p>
5.1.5	Nustatyti miesto zonas, kuriose dėl autotransporto susidaro didelė oro tarša.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Darbus numatoma tęsti ir 2014 m.</p> <p>2012 m., 2013 m. analizuojant miesto zonas, kuriose susidaro didžiausia tarša, tai yra teritorijos, esančios šalia intensyvaus eismo gatvių. Didžiausia aplinkos oro tarša stebima azoto</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				dioksidu stambiose miesto gatvių arterijose – Savanorių žiede, Konstitucijos pr. žiede, viaduke ties Ukmergės ir Ozo g. Vertinant taršą nuo autotransporto, atlikus detalesnius skaičiavimus, nustatyta, kad dažniausiai azoto dioksido viršijimai – gatvės raudonųjų linijų ribose. Nustatyta, kad taršos viršijimus lemia intensyvus motorizuoto transporto srautas, aplinkinių kelių ir viešojo transporto trūkumas.
5.1.6	Atnaujinti kitus oro taršos modeliavimui būtinus įvesties duomenimis tikslesniam oro taršos modeliavimui, prognozei, problemų identifikavimui.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Įgyvendinta iš dalies, kadangi darbus numatoma tęsti ir 2014 m. 2012 m., 2013 m. buvo paruošti duomenys apie aplinkos reljefą (modeliavimo reikmėms), reljefą sudaro tinklelis (32*32), viso – 1024 taškai, kurie apibrėžia miesto ir jo apylinkių reljefą. Kasmet kaupiami ozono sluoksnio storio duomenys. Duomenų bazėje kaupiami valstybinio monitoringo (OKTS) vidutiniai metiniai duomenys, foninio užterštumo duomenys. Prieš atliekant modeliavimą paruošiami papildomi srautų sluoksniai – šalutinių kelių (kurių autotransporto srautas mažesnis nei 10000 automobilių per valandą) ir automobilių būklės, jie modeliuojami kaip plotiniai taršos šaltiniai (tinklelis) ir kt. Paruošiami duomenys apie individualų šildymą

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				kvartalais, kvadratiniais kilometrais (modeliavimo reikmėms).
5.1.7	Palaikyti ir tobulinti kitų miesto oro taršos šaltinių (stacionarių šaltinių, geležinkelio, oro transporto) stebėsenos ir emisijų apskaičiavimo sistemą.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Darbus numatoma tęsti ir 2014 m. 2012 m. buvo išanalizuoti geležinkelio transporto 2011 m. srautai ir atlikti pirmieji, eksperimentiniai modeliavimo bandymai. 2011 metais didžiausi traukių srautai važiavo atkarpose Kaišiadorys – Lentvaris – Paneriai – Vilnius (stotis) – Naujoji Vilnia – Kyviškės. Didžiausias prekių traukinių srautas važiavo atkarpose Kaišiadorys – Lentvaris – Vaidotai. Pagrindinį srautą sudarė keleiviniai traukiniai, srautas siekė 64 % nuo viso traukinių kiekio. Geležinkelių srautų duomenys yra saugomi shape formatu, yra išskirti elektriniai, keleiviniai ir pramoniniai traukiniai. Modeliavimui pritaikyti geležinkelių srautų duomenys, viso - 77 atkarpos. Aplinkos oro taršos sklaida sukeliama geležinkelių buvo atlikta įvertinta ir 2013 m. pagal kietąsias daleles, sieros dioksidą, anglies monoksidą, azoto dioksidą.
5.2.				
5.2.1	Vykdyti aplinkos oro kokybės teritorinį modeliavimą atnaujintų duomenų pagrindu. Nustatyti mobilių ir stacionarių taršos šaltinių sklaidą, vidutines metines, sezonines koncentracijas.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Darbus numatoma tęsti ir 2014 m. 2012 m., 2013 m. buvo vykdomi oro užterštumo koncentracijų sklaidos modeliavimo darbai visoje miesto teritorijoje. Modeliavimas atliktas Vilniaus miesto automobilių ir

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>stacionarių taršos šaltinių (pramonės įmonių ir namų ūkių), geležinkelių, individualiai besišildančių kietu kuru būstų, meteorologinių duomenų, foninio užterštumo duomenų pagrindu. Modeliavimas atliktas pagal kietąsias daleles, sieros dioksidą, anglies monoksidą, azoto dioksidą. Buvo atliktas modeliavimas pagal sezonus: šildymo metu (žiemos metu) ir šiltuoju metų laiku. Atliekant modeliavimą buvo įvertinti sezoniniai autotransporto srautai, katilinių ir individualaus šildymo veikla, foninės koncentracijos. Žiemos sezonu didesnė tarša stebima centrinėje miesto dalyje, tose vietose, kuriose yra individualus šildymas kietu kuru, soduose. Atlikti pirmieji bandymai modeliuojant smulkiąsias kietąsias dalelės (KD_{2,5}) visai miesto teritorijai.</p>
5.2.2	<p>Vykdyti oro taršos koncentracijų teritorinio modeliavimo verifikavimą. Pagal įvairių institucijų atliekamus oro taršos tyrimus, duomenis, pagal pasyviųjų sorbentų, OKTS išmatuotas vertes ar kitais metodais vykdyti modeliavimo rezultatų verifikavimą, rengti išvadas, tikslinti parametrus, koeficientus, identifikuoti ir taisyti neatitiktis. Rengti analizes ir metodikų tobulinimą.</p>	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Darbus numatoma tęsti ir 2014 m. Vadovaujantis Aplinkos Apsaugos Agentūros (AAA) atliktų pasyviųjų sorbentų tyrimu (2010–2011 m.) buvo atliktas oro taršos modeliavimo rezultatų verifikavimas pagal azoto dioksidą (35 taškai) ir sieros dioksidą (15 taškų) Vilniaus mieste. Susidurta neatitiktimis ties intensyvaus eismo gatvėmis ir dėl modelio netikslumo, kadangi galima modeliuoti iki 15000 taškų ir ties tam tikromis gatvių atkarpomis, objektais</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>lieka neapibrėžtis, kuri yra išsprendžiama modeliuojant lokalią teritoriją, o ne visą miestą. Modeliavimo verifikavimas vykdytas ir pagal OKTS tyrimų duomenis. Verifikuoti buvo vidutiniai metiniai modeliavimo rezultatai, taip pat žiemos ir vasaros sezonų. Geriausia atitiktis tarp vidutinių metinių, žiemos sezono modeliavimo rezultatų, prasčiausi – vasaros sezono metu. Verifikavimas atliktas ir KD_{2,5} pagal Žirmūnuose esančią OKTS, rezultatai buvo atitikties ribose.</p>
5.2.3	<p>Nustatyti teršalų koncentracijos pokyčius, įtakojamus antropogeninės apkrovos (mobilūs ir stacionarūs šaltiniai), meteorologinių sąlygų, identifikuoti labiausiai teršiamas ir švarias teritorijas, tikslingam reikiamų priemonių parinkimui ir naudojimui.</p>	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Darbus numatoma tęsti ir 2014 m. Remiantis modeliavimo rezultatais buvo atlikta analizė pagal teršalų skaidą ir gyventojų gyvenamąsias vietas, pasiskirstymą. Vertinant pagal užterštumą ir seniūnijas (atmetant pramonės rajonus, vietas: Grigiškes ir Panerius, kur gyventojų tankumas nedidelis), didžiausias ir intensyviausias užterštumas stebimas Žvėryno ir Šnipiškių seniūnijose. Pagal OKTS ir modeliavimo rezultatus pavojingiausių teršalų koncentracijos priartėjusios arba viršijančios ribines vertes – kietosios dalelės ir azoto dioksidas. Pagal azoto dioksido modeliavimo rezultatus 172 ha (0,4 proc.) miesto teritorijos yra zona, kurioje</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>viršijama vidutinė ribinė vertė ir 230 ha (0,6 proc. miesto teritorijos) teritorijos kur vidutinė metinė koncentracija siekia nuo 35 – 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, į kurią patenka 6,6 tūkst. miesto gyventojų.</p> <p>Pagal modeliavimo rezultatus kietosiomis dalelėmis, 41 ha (0,1 proc. miesto teritorijos) yra zona, kurioje vidutinė metinė koncentracija priartėja ar nežymiai viršija vidutinės metinės ribines vertes, kur patenka iki 20 miesto gyventojų.</p> <p>Vertinant seniūnijas, kurios yra labiausiai užterštos teritorijos dydžio aspektu, t. y. Šeškinė, Šnipiškės, Vilkpėdė. Vertinat pagal kietąsias daleles Vilkpėdė, Paneriai, kur stebima tarša nuo pramonės, energetikos taršos objektų.</p>
5.2.4	Atlikti oro taršos prognozę, imtis prevencinių veikslių.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Kiekvieną dieną remiantis realia esama ir trumpajam laikotarpiui prognozuojama fonine tarša ir meteorologija, Vilniaus miestui skaičiuojama aplinkos oro tarša (aplinkos oro taršos prognozė).</p> <p>Rezultatai apima tiek vieną bendrą integruotą taršos rodiklį kiekvienam teršalui mieste, tiek supaprastintą indeksu paremtą oro kokybės rodiklį.</p> <p>Prognozės rezultatai skelbiami aplinkos internetinėje svetainėje pagrindiniame puslapyje tiek atskiroje oro taršos</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
5.2.5	Tobulinti, tikslinti, verifikuoti oro taršos prognozės modelį.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	skiltyje. Darbus tęsime ir 2014 m. Oro kokybės prognozės duomenys analizuojami ir lyginami su 4 oro kokybės matavimo stotelių, esančių Vilniuje, duomenimis. Remiantis palyginimu, koreguojama oro kokybės prognozės metodika. Kaip vienas pavyzdžių galėtų būti: pastebėtas nukrypimas nuo matavimų, kuomet itin šaltas ir be vėjo oras, bei intensyvus gyvenamųjų namų šildymas krosnimis. Šiam neatitikimui panaikinti įvestas patobulinimas, kuris keičia šildymo emisijų duomenis priklausomai nuo oro temperatūros ir pan. Darbai tęsiami.
5.3	Atlikti oro užterštumo pobūdžio, priežasčių nustatymo ir sprendimų pagrindimo taikomuosius mokslinius tyrimus			
5.3.1	Vykdyti aplinkos oro taršos sklaidos parametrų verifikavimą, naudojant natūralius bioindikatorius (kerpes, samanias ir kt.).	2012–2014 m.	Įgyvendinta	2012 m. buvo atlikti tyrimai, analizė, koreliacija: tarp kietųjų dalelių, azoto dioksido, sieros dioksido, anglies monoksido teršalų modeliavimo rezultatų su sunkiaisiais metalais. Visame mieste buvo atrinktos 58 tyrimų vietos, kaip bioindikatorius buvo naudojama kerpė, apskirtoji žiauberuotė, kuri atspari aplinkos oro taršai ir kartu akumuliuojanti ore esančius teršalus. Pagal pateiktas išvadas- pavojingų sveikatai elementų lyderiais kerpėse yra–Mn, Zn, Ba. Pagal palyginamąją analizę galima teigti, kad sunkieji metalai koreliuoja su kietųjų dalelių modeliavimo sklaidos rezultatais.

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
5.3.2	Pagal finansines galimybes vykdyti kietųjų dalelių, nusėdusių ant miesto dangų (dirvožemis, sniegas, kietosios dangos), cheminės sudėties kartografavimą.	2012–2014 m.	Neįgyvendinta	Dėl lėšų trūkumo darbai nebuvo vykdyti.
5.4	Vilniaus miesto oro taršos valdymo informacinės sistemos tobulinimas, atnaujinimas, rekomendacijų rengimas			
5.4.1	Parengti ir patvirtinti operatyvių priemonių ir veiksmų planą, vyraujant nepalankioms oro taršos sklaidos sąlygomis	2012–2014m.	Įgyvendinta iš dalies	2012 – 2013 m. buvo parengtas operatyvių priemonių planas, kuriuo būtų vadovaujama vyraujant nepalankioms aplinkos oro taršos sąlygoms. Planą patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės taryboje numatoma 2014 m. pirmojoje metų pusėje.

VI. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
6.1	Visuomenės informavimo internetu priemonių ir formų, informacijos pasiekiamumo, suprantamumo, vizualizavimo tobulinimas			
6.1.1	Informaciją apie Vilniaus miesto aplinkos orą skelbti Vilniaus miesto savivaldybės aplinkos apsaugos puslapyje, Vilniaus visuomenės sveikatos biuro internetinėje svetainėje.		2012-2013 m. numatyti darbai atlikti ir toliau darbai tęsiami 2014 m.	Buvo parengta pagal skyrius ir atnaujinta informacija apie oro užterštumą, teršalų emisijų kiekius, poveikį sveikatai, ribines vertes, ataskaitos prognozės rezultatai ir kita naudinga informacija aplinkos internetinėje svetainėje. Pateikti skaitmeniniai ir rastriniai aplinkos oro taršos sklaidos žemėlapiai. Pateikta analizė apie aplinkos oro užterštumą mieste, Lietuvoje ir taršą iš stacionarių taršos šaltinių.

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>Vilniaus m. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras pagal teisės aktų nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykde visuomenės sveikatos stebėseną. Kiekvienais metais informacija apie oro užterštumą yra atnaujinama (papildoma kitų metų duomenimis) ir viešinama biuro internetinėje svetainėje bei kitomis informacinėmis priemonėmis (pranešimai spaudai).</p>
6.1.2	<p>Aplinkos internetiniame puslapyje pateikti oro kokybės indeksą, tobulinti jo vizualizavimą.</p>	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Oro taršos prognozės duomenys vaizduojami aplinkos interneto svetainėje. Buvo sukurtas oro kokybės indeksas, atitinkantis Vilniaus poreikius. Išplėsta galimybė aplinkos prognozės vaizdavimo lentelėje įtraukti daugiau vietų, kurių oro kokybei artimoje ateityje apibūdinti, būtų naudojamas numatytas indeksas. Taip pat pradėti parengiamieji darbai Vilniaus miesto teritorijos skirstymui į dalis, kurioms atskirai būtų pateikiamas indeksas ir elgesio rekomendacijos esant atitinkamam užterštumui.</p> <p>Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biurą konsultavo Vilniaus planas dėl oro kokybės indekso ribinių verčių, taip pat koregavo įvairaus amžiaus grupių</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				pateiktas rekomendacijas kaip elgtis esant atitinkamam užterštumui, teikė naudingas nuorodas. Darbus numatoma tęsti 2014 m.
6.1.3	Tobulinti miesto oro taršos žemėlapių pateikimą ir vaizdavimą tinklalapyje, pateikti virtualius ir rastrinius žemėlapius visuomenei.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Aplinkos internetinėje svetainėje teikiami aplinkos oro teršalų modeliavimo rezultatai pagal keturis pagrindinius teršalus. Pateikti rastriniai ir interaktyvūs žemėlapiai. Oro kokybės žemėlapių vaizdavimo internete platforma nuolat tobulinama ir pateikiami naujausi duomenys. Interaktyviame žemėlapyje pridėta galimybė ne tik peržiūrai visame ekrane, bet ir skirtingi baziniai žemėlapiai, papildomi pagalbiniai sluoksniai ir kiti įrankiai bei galimybės. Tad priklausomai nuo lankytojo tikslų, yra galimybė patogiai dirbti visame ekrane. Įjungus kitų sluoksnių vaizdavimą galima patikrinti kokia oro tarša šalia mokyklų ar sportui pasirinktoje vietoje ir pan.
6.1.4	Internetinėje svetainėje atnaujinti informaciją, rengti straipsnelius apie oro taršą.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Pagal atliekamus darbus: analizes, statistinius duomenis buvo parengta informacija-straipsneliai internetiniam puslapiui: apie bioindikatorius, ozono sluoksnio svyravimus, aplinkos oro teršalų pokyčius mieste ir pan. darbai bus tęsiami 2014 m.

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
6.2	Visuomenės informavimas apie miesto teritorijos aplinkos oro užterštumą, akcijų organizavimas			
6.2.1	Parengti informaciją ir informuoti gyventojus apie draudžiamas kūrenti kuro rūšis, draudimus deginti biodegraduojančias atliekas ir kt.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Kasmet aplinkos internetinėje svetainėje buvo talpinami straipsniai apie draudimus kūrenti žolę, pateiktos draugiško santykio su gamta elgesio rekomendacijos. Priminimai apie draudimus deginti žolę ir pan. Rudenį, prasidėjus šildymo sezonui, parengta informacija apie draudimus kūrenti atliekas ir kitas netinkamas kuro rūšis. Pateiktos rekomendacijos kaip elgtis, aprašyti pagrindiniai išsiskiriančių teršalų tipai, neigiamas poveikis. Darbai tęsiami 2014 m.
6.2.2	Žiniasklaidos priemonėmis, seniūnijų skelbimų lentose vykdyti švietėjišką veiklą prieš kūrenimo sezoną, pateikiant naudingą informaciją.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Darbus numatoma tęsti 2014 m. Informacija apie draudimus kūrenti atliekas ir pan., prieš kūrenimo sezoną buvo viešinama aplinkos internetinėje svetainėje.
6.2.3	Informuoti visuomenę apie oro taršos prognozę, pateikti rekomendacijas, kaip elgtis įvairaus jautrumo žmonių grupėms, kuomet prognozuojami oro taršos koncentracijų ribinių verčių viršijimai. Vartotojui užsiregistravus aplinkos apsaugos internetinėje svetainėje, informacija apie oro taršos prognozę gali pasiekti elektroniniu laišku, sms žinutėmis ir pan.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	Aplinkos oro taršos prognozė esamos ir sekančios dienos skelbiamos aplinkos internetinėje svetainėje. Buvo parengtas aplinkos oro taršos indeksas, kartu pagal žmonių jautrumą ir atitinkamą užterštumą, pateiktos elgesio rekomendacijos. Internetiniame puslapyje buvo sukurta programinės įrangos dalis registracijai elektroniniu paštu. Numatytas pasirinkimas vartotojams, kad informuoti tik tuomet kada peržengiamos leistinos oro taršos

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				normos arba informuoti kasdieną. Duomenų perdavimas informavimas elektroniniais laiškais išbandytas ir parengtas Mailchimp tarnybos pagrindu. Skelbiama informacija visuomenei internetiniame Vilniaus visuomenės sveikatos biuro puslapyje: „Vilniuje 2012-02-17 fiksuojamas aukštas kietųjų dalelių kiekis ore“, „Vilniuje 2013-01-25 fiksuojamas aukštas kietųjų dalelių kiekis ore“.
6.2.4	<p>Informuoti švietimo, sveikatos įstaigas apie oro taršos prognozę pateikti rekomendacijas, kaip elgtis, kuomet prognozuojami oro taršos koncentracijų ribinių verčių viršijimai.</p> <p>Informavimas vykdomas per VSVSB, SRSD, elektroniniais laiškais.</p>	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	<p>Įgyvendinta iš dalies, kadangi darbus numatoma tęsti 2014 m.</p> <p>Švietimo ir kitų suinteresuotų oro kokybės prognozės duomenimis įstaigų, bei asmenų informavimas - bandymo stadijoje. Buvo išbandytas laiškų siuntimas, tačiau oro kokybės prognozė turi būti tam tikro patikimumo lygmens, tad prieš pradedant teikti šią paslaugą tobulinama prognozė, rengiamos galimybės skirtingų rekomendacijų teikimui skirtingų tipų vartotojams (pvz. rekomendacijos švietimo įstaigoms skiriasi nuo rekomendacijų ligoninėms ir pan.).</p> <p>Buvo teikiamos rekomendacijos ugdymo ir kitoms suinteresuotoms įstaigoms, kaip elgtis, kai oro taršos koncentracijų ribinės vertės viršija</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
6.2.5	Rengti atsakymus į gyventojų skundus, prašymus, esant poreikiui, atlikti oro taršos modeliavimą konkrečiai vietai ar pateikti ištraukas iš oro taršos skaidos žemėlapių esamai situacijai ir su gautais duomenis supažindinti pareiškėjus.	2012–2014 m.	Įgyvendinta iš dalies	normas. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos reikmėms buvo teikiami duomenys, atliekama aplinkos oro taršos analizė, maketuojami taršos sklaidos žemėlapiai. Rengiami atsakymai, analizė į gyventojų užklausas, teikiama informacija kitoms Lietuvos ar užsienio institucijoms teikiami duomenys, analizė ir pan.
6.2.6	Vykdėti švietėjišką veiklą ikimokyklinėse ir mokymo įstaigose apie želdinių naudą, jų saugojimą ir plėtrą, naudą aplinkai ir sveikatai, organizuojant mieste krūmų, medelių sodinimą.	2012–2014 m.	Vykdoma	2012 metai <i>Konferencija</i> “Graži ir sveika aplinka“, gražiausios laiptinės ir individualios valdos <i>konkursas</i> . Parengta būsimo Žirmūnų parko <i>planas-schema</i> , paruoštas būsimo parko koncepcijos aprašymas (27 lapai, 1 CD); organizuotas Žirmūnų parko koncepcijos 10 <i>paskaitų</i> -pristatymų ciklas Žirmūnų gyventojams; renginiuose dalyvavo per 120 žmonių. Paruošta ir atspausdinta, išdalinta 10 000 lankstinukų A4 formato; Atspausdinti 2 plakatai A2 formatu su būsimo parko principinėmis schemomis; informacija viešinama internetiniame puslapyje, „Facebook“ tinklapyje. „ <i>Velomaratonas 2012</i> “ programos vykdymas (dviračio, kaip transporto

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>priemonės, idėjos skleidimas; aplinkosauginių vertybių propagavimas; oro kokybės gerinimas; sveiko gyvenimo būdo propagavimas ir kt.) Publikuotas 501 straipsnis įvairiuose naujienų ir specializuotuose interneto portaluose, 49 straipsniai nacionalinėje ir regioninėje spaudoje; 13 reportažų TV kanaluose: LTV, LNK, TV3, BTV ir Lietuvos ryto TV; Reklama PC Maxima, viešojo transporto ekranuose, Forum Cinema ir t.t. Dalyvių skaičius – 7326. Žiūrovų skaičius apie 8000.</p> <p>Vilniaus m. <i>viktorina</i> ekologine ir sporto tematika (10). Paskaita apie aplinkos apsaugą. Aplinkosauginės orientacinio sporto varžybos.</p> <p>„Darni Vilniaus plėtra prasideda nuo pačių mažiausių“ (ekologinis ugdymas).</p> <p><i>Konferencija</i> „Vilnius – EKO technologijų sostinė“. Perskaityti 5 pranešimai. Aptarta elektroninių atliekų surinkimo, atliekų rūšiavimo, kitomis aplinkos apsaugos temomis. Pranešimas spaudai interneto svetainėse. Informacija laikraštyje „Žaliasis pasaulis“, radijo laidoje „Gimtoji žemė“.</p> <p>Vilniaus miesto sodininkų konkursas,</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>aplinkosauginis metų renginys. Apdovanoti gražiausiai aplinką tvarkantys sodininkai</p> <p>Dvi radijo laidos aplinkos apsaugos tema „Esu neabejingas aplinkai“ stotyje „Žinių radijas“: 2012-12-15 ir 2012-12-22</p> <p>2013 m.</p> <p><i>Aplinkos vertinimo konkursas</i></p> <p>„Vilniaus sodininkai – aplinką tausojančios veiklos, sveikos gyvensenos ir grožio puoselėtojai europiniame mieste“. Konkurse dalyvavo 11 Vilniaus miesto sodų bendrijų. <i>Konferencija</i> „Vilniaus sodininkai – aplinką tausojančios veiklos, sveikos gyvensenos ir grožio puoselėtojai europiniame mieste“.</p> <p>Darnaus vystymosi principai kasdieniniame gyvenime. <i>Paskaitos</i> (7), Darnaus vystymosi principai kasdieniniame gyvenime. Šnipiškių bendruomenės centras. <i>Šnipiškių Aplinkos forumas</i></p> <p>„Atrask Vingio parką iš naujo“. Renginys Vingio parko aplinkai pažinti.</p> <p>Paroda „Sustok akimirka žalinga“. Parengta parodos koncepcija, atrinkti eksponatai, sukurti ekspozicijos baldai, sukurta audiovizualinė medžiaga. Paroda skirta skatinti</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>žmones rūšiuoti atliekas. Iš antrinių žaliavų pagamintos lentynos eksponatų ekspozicijai, sukurta audiovizualinė medžiaga. Parodai surinkti įvairūs Vilniuje pagaminti prietaisai ir paruoštos nuorodos apie juose esančias aplinkai ir žmogui pavojingas medžiagas. Vaizdžiai parodyta atliekų perdirbimo nauda ir jų išmetimo į aplinką žala. Numatoma parodą eksponuoti kitose institucijose (švietimo įstaigos, visuomeninės organizacijos ir pan.), nes tai kilnojama paroda. <i>Viešinimas. Parengti straipsniai: 7</i> spaudos pranešimai, 2 straipsniai laikraščiuose „Žalioji pasaulis“, „Švietimo naujienos“; 5 straipsniai interneto svetainėse, informacija skelbta Facebook, Twitter, Foursquare. Reklama JCDecaux socialinės reklamos plotuose Vilniuje (6 plakatai). Sudaryta galimybė vilniečiams deklaruoti asmeninį pasižadėjimą vartoti atsakingai.</p> <p><i>Talka</i> Sapiėgų parke. Talką organizavo Antakalnio bendruomenė. <i>Kūrybiniai darbai, specialistų konsultacijos.</i> Sodo sodinimo plano</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>parengimas. Augalų parinkimas ir jų sodinimo planas. Daugiamečių gėlių gėlyno planas. Antakalnio bendruomenei praveisti 2 <i>seminarai</i> „Gamtinės žemdirbystės principai“, skaitytos 5 <i>paskaitos</i> „Gražinkime miestą gyventojams“, bendruomenei, Antakalnio progimnazijos septintokams apie viešųjų erdvių tvarkymą.</p> <p>Šnipiškių seniūnijos individualių ir juridinių asmenų teritorijų, daugiabučių namų laiptinių <i>konkursas</i>. Išrinktos geriausiai sutvarkytos individualios valdos. <i>Konferencija</i> „Graži ir sveika aplinka“.</p> <p>„Daržas visiems“: akcija Žirmūnų bendruomenės teritorijos tvarkymui, mokant bendruomenės narius rūšiuoti atliekas, supažindinant su aplinkos kokybe, daržo kūrimo darbai; parengtas <i>Daržo planas</i>, atlikti pirmieji kūrimo darbai, lysvių pavyzdžiai sukurti. <i>Mugė</i>. Šv. Pranciškaus mugė bendruomenėje.</p> <p>„Mažieji aplinkos tyrinėtojai“:</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>kūrybinės pamokėlės, viktorinos jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikams (40). Rudenėlio šventė.</p> <p>„Racionali gamtonauda“: Liepų žydėjimo šventė“ ; <i>seminarai-kūrybinės dirbtuvės</i> Verkių parke „Gamtos pažinimas ir racionalus panaudojimas“, „Žemės anspaudas“, „Mokomės gamtoje ir iš gamtos“, Rudens spalvos“.</p> <p><i>Ekopaskaitos</i> ir ekodizaino kūrybinės dirbtuvės: renginiai vilniečiams, kuriuose aptarti atliekų rūšiavimo klausimai siejant juos su klimato kaita, visuomenės darniuoju vystymusi, iš antrinių žaliavų kuriami gaminiai.</p> <p>Visuomenės aplinkosauginio švietimo gamtinėse erdvėse seminarai vilniečiams: Gamtamokslinės kompetencijos ugdymas atliekant praktinę veiklą gamtoje; Racionalios gamtonaudos mokymai. Gamtamokslinės kompetencijos ugdymas atliekant <i>praktinę veiklą</i>; <i>Mokymai</i> „Medžiai – aplinkos būklės indikatoriai“. Fitoindikacijos ir jų taikymas aplinkos apsaugai. Parengtas <i>audio</i> filmas „Medžiai – aplinkos būklės indikatoriai“.</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>platinamas Youtube. www.youtube.com/watch?v=nXQBZCnDIIQ</p> <p><i>Paskaitos ir praktiniai užsiėmimai, aplinkosauginės viktorinos 23 ugdymo įstaigose (lopšeliai-darželiai, darželiai-mokyklos, pradinės mokyklos). Paskaitos organizuotos atsižvelgiant į dalyvių amžių. Paskaitų temos: aplinkos kokybė ir jos saugojimas, visų butyje susidarančių atliekų rūšiavimas.</i></p> <p><i>Vilniaus miesto švietimo įstaigų gražiausios aplinkos konkursas“.</i></p> <p><i>Vertinant aplinką svarbūs kriterijai: želdynų būklė ir priežiūra, poilsio zonų, sporto aikštynų, edukacinių erdvių išdėstymas, augalijos įvairumas, dekoratyvumas, savitumas; aplinkos apsaugos idėjų ir etnokultūros propagavimas, energijos taupymas, žaliųjų idėjų diegimas į mokyklos ūkį (atliekų rūšiavimas, elektronikos prietaisų surinkimas ir kt.). Konferencija „Vilniaus miesto švietimo įstaigų aplinka“.</i></p> <p><i>„Mes – gamtos dalis“: tiriamasis darbas „Mikrorajono erdvės išsaugojimas“, siekiant išsiaiškinti atliekų rūšiavimo, aplinkos tvarkymo ir kokybės, aplinkos saugojimo</i></p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>situaciją. <i>Paskaitos</i> apie aplinkos būklę, gamtamokslinės kompetencijos ugdymą mokyklos ir Lazdynų mikrorajono bendruomenei. <i>Piešinių paroda</i> „Medžio siela“. <i>Kūryba</i>: eilėraščių apie medžius kūrimas; mįslės ir mintys apie medžius; mokinių ir mokytojų mintys „Ką tau reiškia medis ...“ (surinkti, apibendrinti atsakymai). <i>Susitikimas</i> su dailininku Liudviku Verbliugevičiumi, piešiančiu gamtą, medžius (2 susitikimai), diskusija. <i>Praktinė veikla</i> tiriant mokyklos ir mikrorajono aplinką, atliekant gerus aplinkai darbus. Sudarytas augančių medžių ir krūmų sąrašas, parengtas jų aprašas, sukurtos floristinės kompozicijos. <i>Talka</i>: Mokyklos aplinkos ir Lazdynų seniūnijos tvarkymas. Medžių ir krūmų sodinimas. <i>Derliaus šventė</i>. Fotoparoda. <i>Konferencija</i>. „Mes – gamtos dalis“.</p> <p>Kitas variantas, bet tik už 2013 metus:</p> <p>Visuomenės informavimas ir aplinkosauginis švietimas yra viena iš pagrindinių priemonių siekiant įgyvendinti aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi tikslus. Tai</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaiškinimai
				<p>įvardijama Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje, Nacionalinėje darnaus vystymosi švietimo 2007-2015 metų programoje ir kituose šalies strateginiuose dokumentuose. Vykdamas ekologinio ir aplinkosauginio švietimo veiklas siekiama suteikti visuomenei žinių, padėti ugdytis gebėjimus bei vertybines nuostatas ir motyvaciją demokratiškai ir atsakingai veikti, prisidėti prie darnios miesto plėtros. Tuo tikslu organizuojami įvairūs renginiai: konferencijos, seminarai, paskaitos, forumai, viktorinos, konkursai, parodos, maratonai, popietės, kūrybinės dirbtuvės, talkos, mugės, pamokos ir žygiai gamtoje. Kiekvienais metais įgyvendinama 15-25 visuomenės aplinkosauginio švietimo projektai. Projektų veiklos skirtos įvairaus amžiaus bei išsilavinimo vilniečiams. Vilniečiams teikiama informacija, metodinė pagalba ir konsultacijos aplinkos apsaugos, gamtamokslinės kompetencijos ugdymo klausimais. Ekologinio ir aplinkosauginio švietimo veiklos vykdomos Vilniaus miesto gamtinėse teritorijose, siekiant atskleisti gamtos paveldo turtingumą, įvairovę ir skatinant gamtos turtus</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>naudoti švietimo procese kaip mokymo priemonės (mokomės gamtoje ir iš gamtos). Vilniaus mieste kuriamas žaliųjų edukacinių aplinkų tinklas, skirtas visuomenės gamtamokslinės kompetencijos tobulinimui: veiklos vykdomos Pūčkorių pažintiniame take, Ežerėlių draustinyje, saugomų ir retų augalų kolekcijoje ir t.t. Vilniaus gamtoje yra puikios gamtos mokslų žinių ir gebėjimų taikymo praktikoje galimybės. Mokomasi išsamiai nagrinėti problemų sprendimų alternatyvas, įvertinti laukiamus rezultatus ir ilgalaikes pasekmes, atsižvelgus į įvairius požiūrius. Aplinkosauginėje veikloje formuojamas palankus aplinkai visuomenės gyvenimo būdas, skatinama aplinkosauginė komunikacija, tobulinamas aplinkosauginis sąmoningumas, todėl gyventojai vis aktyviau dalyvauja priimanč ir įgyvendinant aplinkosaugos sprendimus.</p> <p>2013 metais įgyvendinant visuomenės aplinkosauginio švietimo projektus Vilniuje organizuota: 5 konferencijos; 60 paskaitų; 16 seminarų; 2 viktorinos; 3 aplinkos</p>

Eil. Nr.	Priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas	Priemonės vykdymo eiga	Pastabos, paaškinimai
				<p>vertinimo konkursai; 40 kūrybinių dirbtuvių; 10 renginių visuomenei (šventės, popietės ir pan.); 2 gyventojų apklausos; 5 parodos; 7 talkos, parengti 2 bendruomenių daržo planai, sukurti 4 mokomieji filmukai ir 1 video klipas; parengta ir išleista apie 2100 informacinių lankstinukų, plakatų ir pan.; 100 ženkliukų; informacinis paketas (500 vnt.); parengti ir išleisti 4 leidiniai, kurių tiražas 2025 vnt.</p> <p>Viešinimas. Parengta apie 10 pranešimų spaudai. Publikacijos: „Žurnalas apie gamtą“ (1), „Sodo kraitė“ (1), Šeimininkė (1), Antakalnio naujienos (1). „Žaliojo pasaulio“ (5). Savaitraščio „Žaliojo pasaulio“ 4000 skirtingų numerių pristatyta į švietimo įstaigas. Reklama JCDecaux socialinės reklamos plotuose Vilniuje (6 plakatai). Visų įgyvendintų projektų medžiaga, patirtis, informacija plačiai skelbta įvairiose internetinėse svetainėse.</p>
6.2.7	Organizuoti akcijas, projektus „Diena be automobilio“ ir pan.			Informacija apie renginį buvo skelbiama Internetiniame tinklalapyje, prašoma tą dieną naudotis bematorinėmis transporto priemonėmis.

2. Informacija apie aplinkos oro kokybės valdymo programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą

Eil. Nr.	Numatytos įgyvendinti priemonės	Numatytas įgyvendinimo terminas (jeigu numatytas)	Priemonės vykdymo eiga (įgyvendinta, neįgyvendinta, įgyvendinta iš dalies)	Pastabos (priemonių neįgyvendinimo ar įgyvendinimo iš dalies priežastys, numatyti veiksmai priemonei įgyvendinti)
1.	Sąšlavų surinkimas ir išvežimas gatvėse prie kelio borto ir kiemuose	Iki gegužės 1 d.	Įgyvendinta	Esant palankioms oro sąlygoms sąšlavų surinkimo darbai pradedami kuo anksčiau ir atliekami vasaros-rudens periodu.
2	Sąšlavų surinkimas ir išvežimas gatvėse prie ašinių linijų ir kiemuose	Iki gegužės 1 d.	Įgyvendinta	Darbai pradedami esant plusinei temperatūrai ir atliekami visą vasaros – rudens periodą.

3. Informacija apie gatvių slidumo mažinimui sunaudotų medžiagų kiekį

Gatvių slidumą mažinančios medžiagos	Sunaudotas kiekis, tonomis	Pastabos
1. Smėlio ir druskos mišinys	2010-2011 metais sunaudota 25285 2011-2012 metais sunaudota 14104 2012-2013 metais sunaudota 23168	
2. Druska (druskos tirpalas)	2010-2011 metais sunaudota 15120 2011-2012 metais sunaudota 15723 2012-2013 metais sunaudota 26235	
3. Granito skalda	nėra	

4. Kitos medžiagos:	nėra	

4. Informacija apie gatvių išvalymą nuo šaltuoju metų laikotarpiu susikaupusių medžiagų

Nuo gatvių važiuojamosios dalies ir jų prieigų nuvalytos medžiagos	Laikotarpis, per kurį buvo išvalytos gatvės, nurodant valymo pradžios ir pabaigos datą	Surinktas kiekis, t	Pastabos
Purvas ir kt. liekanos, susikaupę šaltuoju metų laikotarpiu	Kiekvienais metais valymo darbai pradami esant palankioms meteorologinėms sąlygoms. Teritorijų sanitarinio valymo ir želdynų priežiūros sutartyse su rangovais numatyti baigti darbus iki gegužės 1 dienos.	Išvežamos visos po žiemos susikaupusios sąšlavos, smėlis į smėlio sąvartyną.	Smėlio sąvartyne nėra įrengtos svarstyklės ir Miesto tvarkymo skyriaus kriterijai priimant gatves vasaros sezono eksploatacijai yra švarios gatvės, o ne išvežto smėlio, sąšlavų kiekis.

5. Informacija apie kitas priemones, kurių buvo imtasi kietųjų dalelių KD10 koncentracijai aplinkos ore sumažinti.

Vasaros periodo metu, esant padidėjusiam aplinkos oro užterštumui (pagal finansines galimybes) yra plaunamos Vilniaus miesto gatvės.